

Sammenspillet

Tekst, tegninger og lay-out; Tommy S. Haun

Dette kan anvendes af alle gevær skytter

Linksskytter skal læse ordet højre som venstre.

De sidste elementer

Hvis man skal kunne afgive et godt skud, er det nødvendigt at det hele går op i en højere enhed.

I de sidste 3 artikler om elementer har vi været igennem sigte, åndedræt, aftræk og før det, skydestillingerne. Det er de vigtigste elementer, men udover dem er selvfølgelig også elementer som; **vind, lys og afstand**, men det er elementer som man kun tager højde for på udendørsbaner og ved terrænskydning.

Vinden

Vinden er meget vigtig på udendørsbaner, og især ved terrænskydning.

De skydebaner der eksisterer idag, er som regel lavet med volde og træer omkring selve banen, det kan give problemer for selv den mest garvede skytte, og man er nødt til at træne, og få erfaringer på hver enkelt bane man skyder på.

Det er en del nemmere at skyde på en bar mark end hvor der er volde omkring. Voldene skaber en turbolens, som kaster vinden rundt i forskellige retninger, og man er faktisk nødt til at holde øje med vinden hele tiden.

Ved at se på enten naturen, om der græs, træer og blade

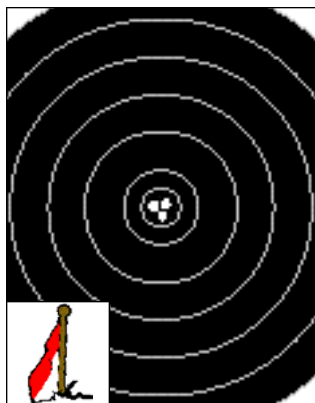

FIG. 1. Ingen vind, skudbilledet sidder lige i midten

FIG. 2. Vind fra højre, flytter skudbilledet op til venstre

FIG. 3. Vind fra venstre, flytter skudbilledet ned og ud til højre

der bevæger sig i en bestemt retning, eller bedre endnu, hvis der er vindvimler på forskellige afstande ud til skiven, kan man under hele skydningen holde sig orienteret om, i hvilken retning vinden blæser, og hvornår den gør det.

Når man sigter på skiven, skal det være muligt, at kunne holde øje med omgivelserne uden at man skal til at flytte sig ud af skydestillingen, derfor nytter det ikke at man monterer store blændere på det bageste sigtemidler, eller at man spærre så meget af for det ikke sigtende øje, at man ikke kan se omgivelserne ud til skiverne.

En meget vigtig ting man skal beslutte sig for før man begynder at skyde er; skal man skyde når der er vindpåvirkning fra den ene eller anden side, eller skal man skyde når det er vindstille? Man kan ikke skyde begge dele, for så vil skuddet flytte sig rundt på skiven efter vinden. En god ide, vil være at møde op i god tid på banen, ca. 1 time før, således man

hele tiden, mens man gør sig klar til skydningen, holder øje med vinden. Hvor meget blæser det? Skifter den retning? Osv.

Er det så ikke kun nødvendigt på langdistancebaner?

Nej, det er faktisk endnu mere vigtigt på en 50 meter bane, for der er projektilets udgangshastighed ikke så høj, som på en langdistanceprojektil, og samtidig vejer den ikke så meget, derfor har den nemmere ved at blive påvirket af vinden.

På 50 meter med 5 m/s lige fra siden, vil skuddet flytte sig ca. 37,5 mm til den ene side.

Vinden påvirker skudbilledet forskelligt, alt efter hvilken side den kommer fra. Hvis man har skudt ind, når det er vindstille, og vinden tiltager fra venstre, vil skuddene flytte sig ned til højre, og hvis vinden tiltager fra højre, flytter skuddene sig op til venstre. På grund af projektilets rotation, vil den altid flytte sig længere til højre end nedad, se figur 2 og 3.

Det skyldes at projektilet i

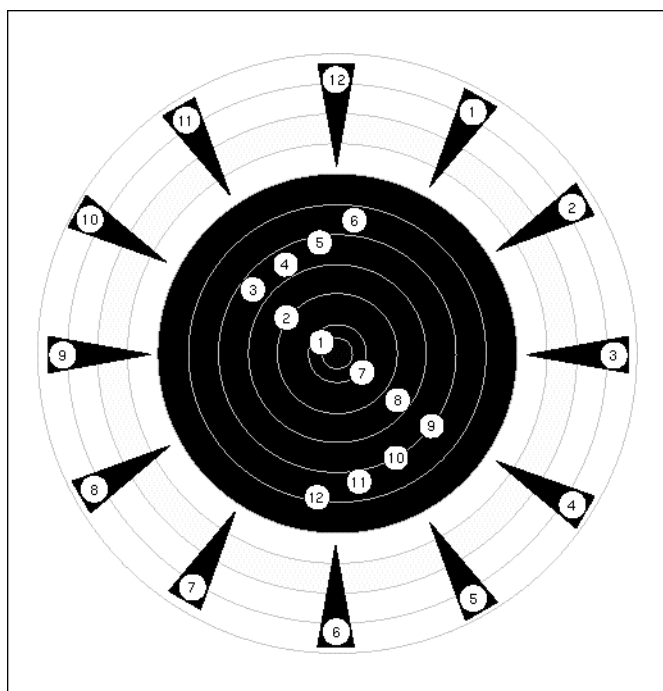
sin bane ud fra piben, rotere højre om sin egen akse, når vinden så påvirker kuglebanelen fra venstre vil projektilet få medløb på oversiden, og skudbilledet vil flytte sig ud og ned til højre.

Når vinden kommer fra højre, vil projektilet få medløb på undersiden, og det vil løfte projektilet op til venstre.

Det kan være meget forskelligt hvordan skuddet bliver påvirket. På "vind-uret" (øverst på næste side), kan man eksempelvis se hvis projektilet kommer i lige modvind "klokken 12", så vil skuddet flytte sig nedad til venstre, men hvis det kommer en anelse skråt fra højre imod sig "klokken 1", vil skuddet flytte sig op til venstre, i forhold til skivens centrum.

Vind kan være noget af det sværeste at skyde i, derfor er det vigtigt at man får trænet alle mulige vindforhold, på forskellige måder.

Prøv eksempelvis en dag hvor der er skiftende vind på banen, at skyde imens der er vind, og når der ikke er vind

Vind-ur, pilene som peger ind mod skiven viser vindretningen, og numrene hvor skuddet vil placere sig.

og se hvad der sker på skiven, så finder man hurtigt ud af hvorfor man skal gøre det ens for hver gang.

Hvis man vil prøve med vindvimpler på skydebanen, så er det ikke helt ligemeget hvilke vimpler man bruger. Reglerne for hvordan de skal se ud og laves, kan bestilles hos De Danske Skytteforeninger, Vingsted, i konsulentafdelingen.

Lys

Lyset på udendørs baner kan

variere meget. I en tidligere artikel, blev der nævnt, at man skal vælge sigtemidler og ringkorn efter hvilket lys der er på banen, men hvis man først er begyndt på en gældende serie, så er det svært, lige at skifte ringkorn, bare fordi lysforholdene skiftede. Vent derfor med at skyde til lyset er korrekt, og hvis man ikke kan vente længere, så må man stille sigtemidler efter lyset, og tage en chance.

Normalt vil stærk sollys

trykke skuddene nedad. Hvis man har skudt mens det er overskyet, så klik sigtemidlerne opad når der kommer stærk lys på skiven, og man ikke kan vente til det stærke lys forsvinder igen. Det skal trænes, for at man ved hvor meget skuddet flytter sig.

Afstand

Afstand har egentlig ikke så meget at sige når man skyder baneskydning, men i terræn, er det væsentligt at man ved hvilken afstand der skydes på. Især hvis der er meget vind, hvor man både skal stille sigtemidler i højden og siden.

Terrænskydning er så specielt, at det bliver omtalt i en senere artikel.

Sammenspillet

For at kunne afgive det perfekte skud, skal de enkelte elementer trænes hver for sig:

1. skydestilling
2. sigte
3. åndedræt
4. aftræk
5. vind
6. lys
7. afstand

Elementerne 1-4, skal trænes meget, og 5-7 kan man nøjes med at træne på udendørs.

Når alle disse elementer lig-

ger på ryggraden, og man kommer ind i en rutine på de enkelte elementer, kan man begynde at kæde dem sammen, så der kommer sammenspil mellem de enkelte elementer.

Så snart man kan mærke at skydestillingen er rigtig og afslappet, åndedrættet er stille og rolig, pletten står midt i sigtemidlet ved udånding, det bløde aftræk tages stille og roligt, man ser på omgivelserne at vinden og lyset er perfekt, så man kan klemme skudet stille og roligt af og føre aftrækkeren hele vejen igennem. Se på skiven når skudet er gået, for at få en fornemmelse af, hvor gik den?

Det nemmeste for at kunne huske det hele er, at lave et lille ritual. Sørg for at få indprentet i hovedet at man gør det hele i en bestemt rækkefølge, og i samme hastighed, så man kommer ind i en rytme med at løfte geværet op i skydestillingen, lade, åndedræt osv. Det kan virke kedeligt og stereotyp, men når man skyder 10'er, er det ikke kedeligt længere, og efter længere tids træning vil det føles automatisk, så kan man begynde at koncentrere sig om, at findpudse de enkelte elementer.

C H E C K L I S T E

1. Afslappet skydestilling
2. Normalt åndedræt, stille og roligt
3. Pletten står i midten af sigtemidler ved udånding
4. Aftrækkeren klemmes stille og roligt ind til punktet
5. Åndedrættet fortsættes stille og roligt
6. Se på omgivelserne, er der vind eller ikke vind
7. Er lyset korrekt
8. Presset øges på aftrækkeren, når øjet observerer at pletten står så roligt som muligt
9. Følg med pendling, ikke presse riflen ind på skiven
10. Skuddet går automatisk når øjet har observeret at alle elementer er rigtige
11. Gennemfør aftrækket hele vejen til man møder modstand.
12. Når skuddet er gået, kontrollere om hvilken vej vinden blæser
13. Afgiv sigtemelding, hvor gik skuddet?
14. Lad geværet igen, og gennemfør det hele på den samme måde
15. Find en rytme